

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:205

av Barbro Westerholm (FP)

Utredning om inrättande av trafikmedicinska centra och enheter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utredning av inrättande av trafikmedicinska centra och enheter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vi lever allt längre och alltfler människor kör bil upp i hög ålder. De vill fortsätta använda bilen för att den ger dem frihet att besöka släkt och vänner, att göra inköp, att utöva fritidsintressen. Samtidigt har trafikintensiteten ökat och det ställs därför höga krav på dagens bilförare. Olycksfallsstatistiken visar att det är yngre och äldre bilförare som mest utsatta för skador. Orsakerna bakom äldres utsatthet är dock inte främst att de är farligare som bilförare utan att de är fysiskt skörare och löper därmed högre risk att bli skadade vid en krock.

Vi kan inte blunda för att det finns sjukdomar som påverkar körförmågan. Hit hör demens, stroke och synfälsbegränsningar. Det är då viktigt att det görs en professionell bedömning av de drabbades möjligheter till säker bilkörning. Sådan kan vara svår för en behandlande läkare att göra. Att ta körkortet från en patient som man vill ha en bra relation till för att kunna behandla vederbörandes hälsoproblem kan vara svårt. I Stockholm finns då möjlighet att remittera patienten till Trafikmedicinskt centrum på Huddinge sjukhus för bedömning.

I länder som Finland krävs läkarintyg om man efter fyllda 70 vill förnya sitt körkort. Det har höjts röster för att vi ska göra samma i Sverige eftersom många läkare inte

anmäler att en patient har en sjukdom som gör hen olämplig för bilkörning. Införandet av åldersgräns som kräver läkarintyg vid förnyelse av körkort i Sverige måste i så fall föregås av en utredning om vad detta ger i form av ökad säkerhet och hur mycket man hittar genom dessa läkarundersökningar jämfört med det system vi har i Sverige. Oavsett om sådan åldersgräns införs eller inte så kommer det att finnas gränsfall som måste få expertbedömning av sin körförmåga.

I Stockholm finns ett trafikmedicinskt centrum vid Karolinska institutet som med modern teknik och hög säkerhet kan göra sådana undersökningar. Ett mobilitetscentrum vid Sahlgrenska sjukhuset har också sådana möjligheter. För tio år sedan gjordes en utredning om inrättande av trafikmedicinska enheter på fler ställen i Sverige. Av Näringsdepartementets remissammanställning (N2005/9642/TP, 2006-09-12) framgick: Beträffande trafikmedicinska centrum/enheter var i princip alla remissinstanser positiva till Vägverkets förslag utom justitieombudsmannen som inte kunde uttala sig på grund av att huvudmannskapet och finansieringen är outredda. SIKÄ instämde i förslaget om trafikmedicinska centrum/enheter men menade att utredningen inte lyckats göra de positiva effekterna troliga utan föreslog kompletterande utredning. Sveriges försäkringsförbund och trafikförsäkringsföreningen var positiva till inrättandet men ifrågasatte omfattningen av verksamheten och menade att frågan om periodiska hälsodeklarationer bör övervägas innan trafikmedicinska centrum inrättas.

I Vägverkets redovisning lämnades flera förslag till hur finansieringen kunde lösas liksom för huvudmannskapet. Verket önskade få uppdrag att vidareutreda dessa frågor men sedan tycks inte mycket ha hänt.

Mot bakgrund av ovanstående och att vi i Sverige får allt fler äldre bilförare så anser jag att en ny utredning om inrättande av trafikmedicinska centra och enheter bör tillsättas. Detta bör ges regeringen tillkänna.